Európai Parlament
2014-2019

Plenárisülés-dokumentum

B8-0809/2016

17.6.2016

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 123. cikkének (2) bekezdése alapján

a kelet-kongói mészárlásokról
(2016/2770(RSP))

Charles Goerens, Hilde Vautmans, María Teresa Giménez Barbat, Beatriz Becerra Basterrechea, Ilhan Kyuchyuk, Javier Nart, Urmas Paet, Pavel Telička, Ivo Vajgl
az ALDE képviselőcsoport nevében

B8-0809/2016

Az Európai Parlament állásfoglalása a kelet-kongói mészárlásokról (2016/2770(RSP))

Az Európai Parlament,

– tekintettel a Kongói Demokratikus Köztársaságról (KDK) szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen 2008. január 17-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságban kialakult helyzetről és a nemi erőszakról mint háborús bűncselekményről[1], 2008. február 21-i állásfoglalására Észak-Kivuról[2], 2008. október 12-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságról: összecsapások a keleti határvidéken[3], 2009. december 17-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságban elkövetett erőszakról[4], 2012. június 13-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságban rendezett választások megfigyeléséről[5], 2013. szeptember 12-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságban kialakult helyzetről[6], 2015. július 9-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságról (KDK), különös tekintettel két fogva tartott emberi jogi aktivista, Yves Makwambala és Fred Bauma esetére[7], 2015. december 17-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságban található Virunga Nemzeti Park védelméről[8], valamint 2016. március 10-i állásfoglalására a Kongói Demokratikus Köztársaságról[9],

– tekintettel a demokráciáról, a választásokról és a kormányzásról szóló 2007. évi afrikai chartára, amelyet a KDK 2008. június 29-én írt alá, azonban nem erősített meg, és amely 2012. február 15-én lépett hatályba,

– tekintettel a nemzeti párbeszéd KDK-ban történt elindítását követően az Unió által 2015. november 19-én kiadott helyi közleményre,

– tekintettel az Afrikai Unió (AU), az Egyesült Nemzetek (ENSZ), az Európai Unió (EU) és a Frankofónia Nemzetközi Szervezetének a KDK-ban egy befogadó politikai párbeszéd szükségességéről, valamint e szervezeteknek a melletti elkötelezettségéről szóló 2016. február 16-i közös sajtónyilatkozatára, hogy támogatják a kongói feleket a demokrácia országon belüli megszilárdítása érdekében kifejtett erőfeszítéseikben,

– tekintettel a Kongói Kutatócsoport 2016. márciusi, „Kik követték el a gyilkosságokat Beni városában?” című jelentésére,

– tekintettel eljárási szabályzata 123. cikkének (2) bekezdésére,

A. mivel a KDK ásványi anyagokban gazdag északkeleti régióját több mint húsz éve

[1] HL C 41E, 2009.2.19., 83. o.
[2] HL C 184E, 2009.8.6., 106. o.
[3] HL C 15E, 2010.1.21., 86. o.
[4] HL C 286E, 2010.10.22., 21. o.
[5] HL C 332E, 2013.11.15., 63. o.
[6] HL C 93., 2016.3.9., 173. o.
[7] Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0278.
[8] Elfogadott szövegek, P8_TA(2015)0475.
[9] Elfogadott szövegek, P8_TA(2016)0085.

konfliktusok sújtják, amelyekben számos kongói és külföldi milícia vesz részt (például a Ruandai Demokratikus Felszabadító Erők (FDLR) és az ugandai Szövetséges Demokratikus Erők/Nemzeti Hadsereg Uganda Felszabadításáért (ADF/NALU)), amelyek erőszakot alkalmaznak, és rettegésben tartják a régiót; mivel az M-23 elnevezésű legfőbb lázadó csoport 2013. november 7-én feladta a harcot, és állítólagos alapítója feladta magát a Nemzetközi Büntetőbíróságon (NBB);

B. mivel rövid szünet után folytatódott az erőszak, és több borzalmas mészárlást követtek el 2015 októberében, novemberében és decemberében Beni, Butembo, Miriki és Lubero városok közelében, Észak-Kivu tartományban; mivel a Peace Network for Congo (Békehálózat Kongóért – kongói nem kormányzati szervezet) által az Agenzia Fidesnek (a vatikáni hírügynökség) küldött feljegyzés szerint több mint hatszáz férfit, nőt és gyermeket öltek meg azóta, és több tízezer ember kényszerült elmenekülni;

C. mivel a helyi civil társadalom képviselői azt állították, hogy az erőszakot az kíséri, hogy „meghatározatlan származású, ugyanolyan etnikai hovatartozású és ugyanazt a nyelvet beszélő lakosok csoportjai együttesen és gyanús módon mozognak, azzal a szándékkal, hogy földeket foglaljanak el, és feldarabolják az országot”, valamint hogy „szisztematikusan elrabolják a vagyontárgyakat és a természeti erőforrásokat”;

D. mivel nyilvánvalóan hiányoznak azok a (jogalkotási és igazságszolgáltatási) intézmények, amelyek képesek lennének megfelelően működni a régióban, és kezelni azokat a problémákat, amelyek a 2014 októbere óta kiújult erőszakot okozták;

E. mivel a KDK-ban nagy politikai feszültséget kelt, hogy a 2001 óta hatalmon lévő Kabila elnöknek az alkotmány szerint 2016. december 20-án le kell mondania, ám még nem jelentette be, hogy így fog tenni;

F. mivel ha Kabila elnök megpróbál hatalmon maradni hivatali idejének az alkotmány értelmében meghatározott korlátain túl, sokkal nagyobb mértékű erőszak törhet ki a KDK-ban, mint ami Burundiban volt tapasztalható, ami destabilizálhatja a Nagy-tavak régió egészét;

G. mivel 2015. november 28-án Kabila elnök inkluzív nemzeti politikai párbeszédre szólított fel a 2016-os választások előkészítése érdekében;

H. mivel 2016. május 11-én az Alkotmánybíróság azt a határozatot hozta, hogy Kabila elnök jogszerűen hivatalban maradhat azt követően, hogy 2016. december 20-án véget ér második hivatali ideje, amennyiben addig nem tartják meg a választásokat; mivel azonban a legfőbb ellenzéki pártok elutasították az Alkotmánybíróság határozatát;

I. mivel a 2016. március 30-án egyhangúlag elfogadott 2277 (2016). számú határozatával az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa 2017. március 31-ig meghosszabbította a MONUSCO megbízatását;

1. határozottan elítéli a Kelet-Kongóban jelenleg is elkövetett mészárlásokat és emberiesség elleni bűncselekményeket; rámutat, hogy megkülönböztetés nélkül, sürgősen véget kell vetni az összes fegyveres csoport által elkövetett bűncselekménynek az ország keleti régióiban;

2. kitart amellett, hogy ez a helyzet nem akadályozhatja meg, hogy az alkotmányban előírt módon sor kerüljön a választásokra; úgy véli, hogy a szabad, átlátható és tisztességes választások hozzájárulhatnak a KDK-ban jelenleg is zajló válság lezárásához, lehetővé tehetik a bányászati megállapodások és a bányászati bevételekkel való visszaélések alaposabb ellenőrzését, és ezáltal javíthatják az emberi jogi helyzetet a KDK-ban;

3. meggyőződése, hogy bármilyen fegyveres csoportok létezése akadályozza a békét Kelet-Kongóban, és rendkívül aggódik amiatt, hogy egyre nagyobb méreteket ölt az etnikai alapon létrejött önvédelmi csoportok által végzett toborzás, amit 2016 elején megemlített az ENSZ főtitkárának a Kongói Demokratikus Köztársaságba rendelt különleges képviselője;

4. felszólítja a KDK kormányát, hogy állítsa helyre és növelje az állam tekintélyét és a jogállamiságot a nyugtalan Kelet-Kongóban, különösen a kormányzás és a biztonság terén, annak érdekében, hogy elősegítse a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek visszatérését és a humanitárius támogatásnak a térségbe jutását; felszólít a MONUSCO és a Kongói Demokratikus Köztársaság fegyveres erői (FARDC) közötti együttműködés gyors és aktív folytatására a január 28-án, Kinshasában aláírt katonai együttműködési megállapodás alapján, annak érdekében, hogy újra megteremtsék és megszilárdítsák a békét és a biztonságot az ország keleti részében, valamint az ország egészében;

5. sürgeti a kongói kormányt, hogy alaposan és átlátható módon folytasson vizsgálatokat, és állítsa bíróság elé azokat a hivatalnokokat, akik vélhetően bűnrészesként együttműködtek a lázadó és milicista csoportokkal, és azzal gyanúsíthatók, hogy érintettek a keleti mészárlásokban, valamint mindazokat, akik emberi jogi visszaéléseket követtek el, amennyiben az Emberi Jogi Tanács továbbra is figyelemmel kíséri a helyzetet;

6. felhívja a Nemzetközi Büntetőbíróság főügyészét, hogy vizsgálja ki az Észak-Kivu tartományban 2014 októbere óta elkövetett embertelen bűncselekményeket is, és állítsa bíróság elé a felelősöket, biztosítva, hogy bíróság elé állítják a milíciák vezetőit is, valamint mindazokat, akik felelősök a mészárlásokért, szexuális erőszakért, háborús bűnökért és emberiesség elleni bűncselekményekért;

7. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az ENSZ főtitkárának, az Afrikai Uniónak, a Kongói Demokratikus Köztársaság elnökének, miniszterelnökének és parlamentjének, valamint az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek.